

Minimální preventivní program pro školní rok 2019/2020

Základní škola, Praha 4, V Ladech 6

Malá, ale šikovná...

Praha 2019

Zpracovaly	Mgr. Lenka Beranová	
	Mgr. Petra Votočková	
Schválil	Mgr. et Bc. Jaroslav Střeščík	

V Praze 2. 9. 2019

Obsah

1 Základní údaje o škole.....	4
2 Stručná analýza situace	5
2.1 Preventivní strategie školy	6
3 Stanovení cílů MPP	10
4 Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny	11
4.1 Pedagogové	11
4.2 Žáci.....	12
4.3 Specifická prevence RCH.....	18
5 Evaluace MPP 2017/2018	20
5.1 Kvalitativní hodnocení	20
5.2 Kvantitativní hodnocení	22
6 Strategie prevence šikany na školní rok 2018/2019	25
6.1 Charakteristika šikanování	25
6.2 Postup při řešení šikanování.....	25
6.3 Výchovná opatření	26
6.3.1 Potrestání agresorů dle závažnosti případu	26
6.4 Možné příznaky šikany – informace pro rodiče	27
6.5 Doporučená literatura z oblasti školního šikanování.....	28
7 Přílohy	29
7.1 Vnější informační zdroje	29
7.2 Důležité kontakty	30
7.3 Minitest pro rodiče – Agresor či oběť? (Asociace Záchraný kruh).....	39
7.4 Krizový plán	42
7.5 DESATERO vzájemného vztahu mezi dětmi a dospělými	44

1 Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola, Praha 4, V Ladech 6		
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. et Bc. Jaroslav Střeščík		
Telefon na ředitele	244911792		
E-mail na ředitele	strestik@zsseberov.cz		

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Petra Votočková		
Telefon	244911792		
E-mail	votockova@zsseberov.cz		
Specializační studium	Ano	Studuje	
Realizátor vzdělávání	Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Lenka Beranová – zástupce ŘŠ		
Telefon	244911792		
E-mail	beranova@zsseberov.cz		
Specializační studium	Ne		
Realizátor vzdělávání			

Jméno školního psychologa	Mgr. et Mgr. Kostadin Petrov Panushev		
Telefon	244911792		
E-mail	panushev@zsseberov.cz		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	5	120	13
ZŠ - II. stupeň	-	-	-
Víceleté gymnázium	-	-	-
4leté gymnázium	-	-	-
SŠ – ostatní	-	-	-
Celkem pedagogů na škole*			13

* Jedná se o celkový počet pedagogů na Vaší škole. Nejedná se o součet údajů uvedených výše (někteří pedagogové mohou učit na více stupních zároveň).

2 Stručná analýza situace

Základní škola Praha 4, V Ladech 6, se nachází uprostřed vesnické zástavby Šeberova, v klidné zóně mezi rybníky a chráněným územím Hrnčířské louky. Škola sdružuje následující zařízení: základní školu s kapacitou 120 žáků, školní družinu s kapacitou 100 žáků a školní výdejnu s jídelnou.

Jedná se o školu rodinného typu s pěti třídami 1. až 5. ročníku, pro každý ročník je zřízena jedna třída.

V bezprostředním okolí školy nejsou identifikována žádná **riziková místa**, vzdálenějším rizikovým místem je okolí stanice metra Opatov, kde je zaznamenán častý výskyt rizikových osob.

Škola má dobře nastavený systém **spolupráce s rodiči**, proto považujeme za vhodné tuto spolupráci dále rozvíjet a využít také v oblasti prevence rizikového chování, a to především v oblasti zkvalitnění informovanosti rodičů o aktuálních problémech jako jsou například nebezpečí související s užíváním internetu. Ve škole působí Spolek rodičů, který spolupracuje na akcích školy. Škola je přihlášena do programu Rodiče vítáni.

Ve škole jsou vzděláváni také **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami**. Těmto žákům škola poskytuje speciální vzdělávací podmínky. Ve školním roce 2019/2020 jsou 2 žákům přiděleni asistenti pedagoga. Školní vzdělávací program respektuje také vzdělávání mimořádně nadaných žáků. Z celkového počtu žáků jsou 3 žáci cizí státní příslušnosti.

V uplynulém roce nebyly řešeny žádné opětovné případy problémového chování žáků. V letošním školním roce opět nevidujeme žádné problémové žáky, chceme se však zaměřit na efektivní **prevenci rizikového chování, posilování osobnostního rozvoje žáků, jejich sociálních a komunikačních dovedností tak**, aby byli dostatečně připraveni na přestup nejen na 2. stupeň, ale především do prostředí jiné školy. Vzhledem k tomu, že má naše škola pouze 1. stupeň, odchází naši žáci na 2. stupeň do jiných škol, což mnohým z nich může způsobit traumatizující situace.

Škola je kompletně zrekonstruována a zmodernizována. Disponuje multifunkční pracovnou s pódiem, ve škole je též moderně vybavená počítačová pracovna. **Technické a materiální vybavení školy** je optimální pro realizaci preventivních programů nejen pro cílovou skupinu žáků, ale také pro cílové skupiny – pedagogové a rodiče. Ve **školním vzdělávacím programu** máme problematiku prevence rizikového chování zpracovánu. Škola má zpracovaný **školní řád**, ve kterém je problematika prevence rizikového chování také zohledněna. ŠVP i školní řád jsou zpřístupněny v souladu se školským zákonem.

Ačkoliv se jedná o školu pouze s ročníky 1. stupně, a to zastoupenými vždy jednou třídou, vyčlenili jsme si pro tento školní rok **preventivní tým školy** složený ze školního metodika prevence, výchovného poradce a v letošním školním roce nově i školního psychologa. Otázky problémových oblastí řeší tento tým s celým pedagogickým sborem a konzultuje s externím **metodikem prevence rizikového chování** Helenou Holečkovou z PPP pro Prahu 11. **Činnosti výchovného poradce** vykonává zástupkyně ředitele školy Mgr. Lenka Beranová, **školním metodikem prevence** je Mgr. Petra Votočková a **školním psychologem** Mgr. et Mgr. Kostadin Petrov Panushev.

2.1 Preventivní strategie školy

Prioritním cílem preventivní strategie školy je podpora bezpečného chování, zdravého životního stylu žáků a pozitivních mezilidských vztahů. Významným indikátorem k naplnění cíle je fungující systém otevřené školy – interaktivní spolupráce s rodiči žáků, zřizovatelem, občany obce a dalšími subjekty působícími v obci. Níže popisujeme **dílčí úkoly preventivní strategie školy**.

2.1.1 Trvalé úkoly všech pedagogických pracovníků

- sledování absence žáků, sledovat změny v chování dětí a náhlé změny ve školních výsledcích
- získávání a posilování důvěry žáků
- podpora nadaných žáků (účast v soutěžích)
- poskytování potřebné informace při výuce i mimo ni
- rozvoj spolupráce s rodinou
- účast na akcích v rámci dalšího vzdělávání učitelů

2.1.2 Podpora zdravého životního stylu

- podpora pitného režimu žáků během celého pobytu ve škole
- účast na projektech prevence rizikového chování
- podpora aktivního odpočinku – aktivní přestávky, relaxace pohybem (zajišťuje učitel, vykonávající příslušný dozor) s možností využití školní zahrady
- účast na celoškolní škole v přírodě
- v prvouce a vlastivědě upozorňujeme žáky na škodlivost nadměrného sledování televize a hraní počítačových her

2.1.3 Podpora právního vědomí a rozvoje osobnosti žáků

- zařazení témat dětských práv do výuky (doplnění videokazetami „Člověk mezi námi“ a „Lidé kolem nás“), protiprávní ohrožování práv druhých (násilí, šikana, zavražďování aj.)
- právní vědomí v oblasti rizikového chování

- podpora schopnosti vyjádřit svůj názor na problémy, které se jich týkají otevřeně před učitelkou např. na třídnických hodinách – podporovat diskuse se žáky
- dovednosti žáků v oblasti bezpečné cesty do školy (projekty BESIP), zapojení do projektu sdružení Pražské matky
- v každé třídě je umístěna na viditelném místě „schránka důvěry“, do níž mohou děti dávat své připomínky ke škole a svěřovat se svými osobními problémy

2.1.4 Navození správného citového vztahu k ostatním, evokovat pocity soucítění s blízkými

- vlastnoruční výroba dárků a výzdoby školy k zápisu do 1. třídy pro budoucí prvňáčky
- patronát mezi žáky 1. a 5. třídy
- aktivní zapojení žáků do akcí pořádaných pro veřejnost (zápis do první třídy, besídka, jarmark, masopustní průvod)
- účast žáků a pedagogů na charitativní akci „Adopce na dálku“
- vzájemná spolupráce a pomoc slabším – práce ve dvojicích a skupinách, (prevence proti šikaně)
- podpora výchovy k toleranci a schopnosti soužití s dětmi jiných ras nebo národností – zařazování společných skupinových prací (prevence v oblasti rasismu, xenofobie a intolerance)

2.1.5 Podpora vzdělanosti, kulturního a společenského přehledu žáků

- návštěva astronomického programu v Planetáriu
- vzdělávací a ekologické programy v Toulcově dvoře, Podhoubí, v Říčanech
- pravidelné návštěvy městské knihovny na Opatově, využívání školní knihovny či Bibliobusu
- představení v divadlech Minor, Gong, V Dlouhé či koncerty a workshopy v Rudolfinu
- příprava žáků na účast v soutěžích (výtvarných, recitačních, literárních apod.)
- vánoční představení pro rodiče a širší veřejnost v místním kostele

2.1.6 Vztah k přírodě a životnímu prostředí

- vedení žáků k třídění odpadu
- naučná zahrada na pozemku školy
- vytváření kladného vztahu k přírodě – práce na zahradě, krmení zvěře v zimním období, pozorování přírody
- ochrana před přírodními živly (oheň, voda, jedovaté látky) – nácvik chování v mimořádných nebezpečných situacích a jejich prevence

2.1.7 Podpora aktivního využití volného času žáků

- široký výběr zájmových kroužků (kroužky cizích jazyků, kroužek počítačů, sportovní a pohybové kroužky, výtvarný kroužek, ...)

2.1.8 Upevňování vzájemných vztahů mezi dětmi, učiteli a veřejností

- společné vánoční vystoupení připravené pro veřejnost
- akce vyšších ročníků pro nižší (Halloween, mikulášská nadílka)
- masopustní maškarní průvod ve školní družině
- prodejní velikonoční jarmark žakovských výrobků a předvádění velikonočních tradic (barvení kraslic, pletení pomlázek, zdobení perníčků aj.)

2.1.9 Spolupráce s rodiči

- rodiče mohou kontaktovat učitele prostřednictvím mailu, ve stanovených konzultačních hodinách nebo po domluvě kdykoliv, škola dále pořádá pravidelně třídní schůzky a konzultace „učitel-rodič-žák“
- dostatečná a včasná informovanost rodičů (ŠVP, školní řád, MPP, Strategie proti šikaně)
- spolupráce s rodiči při sběru starého papíru
- program Rodiče vítáni
- nabídka informačních materiálů či seminářů pro rodiče – šikana, bezpečný internet, kontakty na OSPOD, PPP, SVC apod.

2.1.10 Spolupráce s odborníky

- návštěva psychologek z PPP za účelem sledování dětí s poruchami učení a chování
- spolupráce s policií v oblasti dopravy (třídní projekty BESIP) a bezpečného chování žáků (besedy se žáky)
- spolupráce s hasiči v oblasti protipožární prevence
- spolupráce s Fondem ohrožených dětí (propagační materiály a časopisy)
- spolupráce s Dětským krizovým centrem (propagační materiály)
- spolupráce s metodikem prevence Helenou Holečkovou z PPP pro Prahu 11
- databáze potřebných kontaktů

2.1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- odborné semináře k problematice specifických poruch učení, jazyková školení a jiné podle aktuálních nabídek

- odborné semináře v oblasti prevence rizikového chování (bezpečný internet, právní vědomí, práce se třídou apod.)
- odborné časopisy pro učitele s pedagogickým a kulturním zaměřením ke zkvalitnění výchovné a vzdělávací práce

2.1.12 Propagace akcí a informace pro veřejnost

- podrobné informace na webových stránkách školy
- občasník Školní listy
- příspěvky o činnosti školy na infokanále kabelové televize
- letáčky a plakáty vlastní výroby k akcím pořádaných školou
- informační články do místního „Zpravodaje“

Strategie prevence šikany pro školní rok 2019/2020 je součástí Minimálního preventivního programu (viz níže).

2.1.13 Další vnitřní informační zdroje

ZŠ Šeberov Webové stránky:	http://www.zsseberov.cz/ > ke stažení > dokumenty školy	ŠVP, Školní řád, Minimální preventivní program včetně Strategie prevence šikany na školní rok 2019/2020 Celoroční plán školy na školní rok 2019/2020 Zájmové kroužky ve školním roce 2019/2020
Školská rada		předseda - Mgr. Petra Votočková místopředseda - Ludmila Dvořáková zapisovatel - Lenka Trešlová

3 Stanovení cílů MPP

<p>Cíl 1:</p>	<p>Podpořit pozitivní vztahy mezi spolužáky, zvýšit informovanost žáků v oblasti prevence rizikového chování.</p> <p>Obsah:</p> <p>Zaměříme se na prevenci rizikového chování nácvikem sociálních dovedností, tvorbou pravidel chování v jednotlivých třídách, seznámením se školním řádem. Byl vytvořen prostor v rámci třídnických hodin. Garantem náplně TH je školní psycholog. Specifická primární prevence bude třídním kolektivům nabízena dle aktuální situace ve spolupráci s třídním učitelem a školním psychologem. Je možné využít konzultaci s metodikem prevence RCH. Realizátorem specifické PP bude některé odborné pracoviště uvedené v seznamu odborných zařízení.</p> <p>Rodiče budou s akcemi seznámeni prostřednictvím webových stránek školy.</p>
<p>Ukazatele dosažení cíle:</p>	<p>Počet hodin specifické a nespecifické prevence.</p> <p>Počet zúčastněných žáků na programu.</p>
<p>Zdůvodnění cíle:</p>	<p>Podporovat kvalitní vztahy mezi spolužáky, pozitivní socioklima školy, předcházet rizikovým projevům chování.</p> <p>Aktivně se podílet na praktickém uplatňování školního desatera ZŠ V Ladech.</p>
<p>Návaznost na dlouhodobé cíle:</p>	<p>Hlavní cíl preventivní strategie školy - Podpora bezpečného chování, zdravého životního stylu žáků a pozitivních vztahů mezi žáky bude naplňována v průběhu výuky, školními i mimoškolními akcemi, účastí na programech specifické i nespecifické primární prevence</p>
<p>Cíl 2:</p>	<p>Spolupráce rodičů se školou, seznámení s aktivitami školy, chováním žáků, potřebami dětí.</p> <p>Konzultační setkání rodič-dítě-třídní učitel s cílem stimulovat žáka, podporovat individuální přístup.</p>
<p>Ukazatele dosažení cíle:</p>	<p>Počet zúčastněných rodičů.</p>
<p>Zdůvodnění cíle:</p>	<p>Rodiče se aktivně podílejí na setkáních se školou.</p>
<p>Návaznost na dlouhodobé cíle:</p>	<p>Aby mohli rodiče na své děti dostatečně preventivně působit, musí mít kvalitní a objektivní informace, což je v současné době důležité zejména v oblasti ochrany dětí před nebezpečím, které jim hrozí při používání internetu. Informování rodičů v této oblasti je v souladu</p>

	s dlouhodobým cílem preventivní strategie školy.
--	--

4 Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

4.1 Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	Studium školního metodika prevence RCH – Studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů Odborné semináře pro pedagogy, viz webové stránky PPP Francouzská 56 nebo další organizace dle aktuální nabídky
Stručná charakteristika	Ad 1. 250 hod. výuky, dle Vyhlášky 317. Ad 2. Bezplatně nabízené semináře pro pedagogy, výchovné poradce, školní metodiky prevence.
Realizátor/lektor	Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2, a 4. Francouzská 56, Praha 10.
Počet proškolených pedagogů	cca 2
Počet hodin	
Termín konání	září 2019 – červen 2020

4.2 Žáci

Ve výuce jsou běžně realizovány tematické bloky zaměřené na oblast prevence rizikového chování. Časová dotace jednoho bloku je 5 vyučovacíh hodin. Mezi priority výchovně vzdělávacího působení na žáky v oblasti PRCh patří:

1. podpora zdravého životního stylu (zdraví a bezpečí)
2. podpora právního vědomí žáků a rozvoje osobnosti
3. upevňování pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli

Ročník/ pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Vyučující
1. / I.	Prvouka	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	Osobní bezpečí (komunikace s cizími lidmi, způsoby odmítnutí, bezpečná zóna při komunikaci s cizími lidmi, bezpečné chování doma, při hrách, důležitá telefonní čísla, telefonování, žádost o pomoc, správné postupy chování při různých situacích, CD „Běžná rizika“) Bezpečné chování v rizikovém prostředí , krizové situace (šikana, týrání), brutalita v médiích a skutečném životě, zásady bezpečné komunikace, bezpečné užívání osobních údajů, možnosti pomoci Pravidla slušného chování, slušné vyjadřování, jméno, adresa	Mgr. Kristina Hořáková
1. / II.	Prvouka	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova	Zásady bezpečnosti silničního provozu , chodec – cestující Druhy mimořádných událostí , zásady chování při mimořádných událostech, osoby zajišťující bezpečnost při mimořádných událostech, rozdíly mezi mužem a ženou, hygiena	

2. / I.	Prvouka Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	<p>Zásady bezpečnosti v domácnosti a venku, bezpečné chování jako prevence úrazu, riziková místa a situace, využití CD „Osobní bezpečí“</p> <p>Pravidla bezpečnosti silničního provozu – chodec, cestující, cyklista, ochranné prvky chodce, cyklisty</p> <p>Zásady chování v mimořádných situacích</p>	Mgr. Barbora Čížková
2. / II.	Prvouka Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova	<p>Zdravý životní styl – návykové látky a jejich negativní vliv na zdraví a psychiku člověka</p> <p>Rizika spojená s nadměrným sledováním televize a hraním počítačových her</p> <p>Možnosti sebepoznání a seberozvoje</p> <p>Vyvození pravidel bezpečnosti ve městě, na horách, u vody</p>	

3. / I.	Prvouka Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova	Pravidla bezpečnosti silničního provozu pro cyklisty, ochranné prvky cyklisty, bezpečné chování cyklisty, CD „Dopravní výchova“ Bezpečnostní zásady v domácnosti Zásady bezpečného chování při sportovní aktivitě	Mgr. Michaela Rotsčidlová
3. / II.	Prvouka Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova	Rozhovor, dialog, pravidla slušného chování , slušné vyjadřování, člověk jako unikátní jedinec, bohatost lidských typů, možnosti vzájemného obohacování, ohleduplnost, etické zásady Linky krizové pomoci , komunikace v modelových situacích (telefonát na krizovou linku)	
<p>Očekávané výstupy 1. – 3. ročníku</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků • zná jednoduché způsoby odmítání návykových látek • zná hodnotu zdraví • má vědomosti, jak udržovat zdraví • má vědomosti o zdravém životním stylu • má právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů 				

4. / I.	Přírodověda Vlastivěda Informatika Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	Pravidla soužití ve škole , třídní pravidla, pravidla slušného chování, vztahy mezi chlapci a děvčaty, práva dětí, lidská práva, Úmluva o právech dítěte, pravidla slušného chování, využití videokazet: „Člověk mezi námi“ a „Lidé kolem nás“. Dopravní výchova – pravidla, bezpečnost	Mgr. Lenka Beranová Mgr. et Bc. Jaroslav Střeščík
4. / II.	Přírodověda Vlastivěda Informatika Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	Zdravý životní styl , plánování režimu dne, odpovědnost za své povinnosti Cvičná evakuace, integrovaný záchranný systém, varovný signál, zkouška sirén, příčiny a prevence požáry, ochrana člověka za mimořádných událostí , CD „Požáry“ Pravidla bezpečného užívání internetu (sociální sítě, osobní údaje...)	

5. / I.	Přírodověda Vlastivěda Informatika Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	<p>Mezilidské vztahy (kamarádství, přátelství, láska, manželství, rodičovství, příbuzenství,...), konflikty v mezilidských vztazích, bezpečné chování v sociálním kontaktu, asertivní chování při ochraně sebe sama (rozpozná jednání a chování, které nelze tolerovat, šikana – druhy šikany, kyberšikana...), modelové situace (odmítání návykové látky), zásady ochrany člověka za mimořádných událostí, základy první pomoci – pomoci a neublížit, CD „Mimořádné události I.“, cvičná evakuace, nácvik komunikace s pracovníkem krizové linky</p> <p>Vlastní literární texty zaměřené na prevenci rizikového chování</p>	Mgr. Petra Votočková
5. / II.	Přírodověda Vlastivěda Informatika Český jazyk	Člověk a jeho svět Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	<p>Etapy lidského života (postnatální vývoj, charakteristika jednotlivých období) péče o novorozence, kojence, batole (hygiena, výživa), rozvoj osobnosti dítěte (pocity, představy, touhy, láska a její projevy...), právo říci „NE“, nevhodné dotyky (prevence pohlavního zneužívání...), ochrana zdraví, ochrana před přenosnými chorobami – nebezpečí při nalezení injekční stříkačky (HIV / AIDS, hepatitidy...), negativní vliv užívání návykových látek (kouření, alkohol, drogy), poruchy příjmu potravy.</p>	

Očekávané výstupy 4. – 5. ročníku

Žák:

- má povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- zná činnosti na udržení zdravého životního stylu
- zná zdravotní a sociální rizika návykových látek
- umí komunikovat se službami, poskytujícími pomoc v krizových situacích
- ví, na koho se obrátit v případě ohrožení
- má povědomost o tom, že každé ohrožování práv druhých (násilí, šikana, zastrašování aj.) je protiprávní
- zná základní způsoby odmítání návykových látek

Celoškolní projekty

Škola sobě (prezentace dovedností)	Podpora pozitivního klimatu školy a třídy, rozvoj kooperace, sounáležitost žáků s kolektivem třídy a celé školy
Žijeme sportem	Posilování zdravého způsobu života, prevence vzniku projevů rizikového chování
Nebezpečná místa v okolí školy	Identifikace nebezpečných míst v okolí školy a jejich vyznačení v mapě, návrhy ke zlepšení situace. - druhy nebezpečí (bezpečnost silničního provozu, nebezpečí úrazu, nebezpečí plynoucí z kontaktu s cizími osobami)

4.3 Specifická prevence RCH

Název programu	Bezpečnost na internetu – Peer program
Typ programu	přednáška
Stručná charakteristika programu	<p>Přednášky lektorují studenti Smíchovské střední průmyslové školy, tedy vrstevníci (anglicky „peer“) žáků a studentů na ZŠ a SŠ. Díky tomu se posluchači lépe ztotožní s přednášejícím a poměrně snadno nabyté dovednosti a postoje uplatní v praxi.</p> <p>Principem peer programů je aktivní zapojení vrstevníků s cílem formovat jejich postoje a účinně ovlivňovat jejich rizikové chování.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečné heslo a dvoufázové ověření ○ Druhy malwaru a virů ○ Nebezpečí veřejné Wi-Fi ○ Správné nastavení mobilního telefonu ○ Závislost na mobilním telefonu a PC ○ Vliv influencerů a Youtuberů ○ Kryptoměny (Bitcoin)
Realizátor	Dívčí spolek pod Smíchovskou střední průmyslovou školou
Cílová skupina	Žáci 3. – 5. třídy
Časová dotace	45 min. (1 vyuč. hodina)
Návaznost programu na cíle MPP	Program je zcela v souladu s cíli MPP.
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastnili lekcí
Termín	září 2019 – květen 2020
Zodpovědná osoba	Mgr. Petra Votočková

Název programu	Program dlouhodobé prevence – preventivní besedy s Policií ČR
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	<p>1. třída: Zdravé klima třídy, kamarádství, osobní bezpečí, seznámení s policií</p> <p>2. třída: Osobní bezpečí, nebezpečné nálezy, zneužívání tísňových linek</p> <p>3. třída: Problémy ve vztazích mezi dětmi – ubližování, prevence šikany</p> <p>4. třída: Problematika mezilidských vztahů, šikana a</p>

	kyberšikana, xenofobie, zásady osobního bezpečí + příklady ze skutečných případů 5. třída: Problematika mezilidských vztahů, internet, kyberšikana, internet a sociální sítě. Základy trestní odpovědnosti dětí a mládeže, úvod do problematiky návykových látek.
Realizátor	Policie ČR
Cílová skupina	Všichni žáci školy
Počet žáků v programu	120
Časová dotace	1. třída – 45 min (1 vyuč. hodina) 2. třída – 45 min (1 vyuč. hodina) 3. třída – 45 min (1 vyuč. hodina) 4. třída – 45 min (1 vyuč. hodina) 5. třída – 90 min (2 vyuč. hodiny)
Návaznost programu na cíle MPP	Program je zcela v souladu s cíli MPP.
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastnili besedy primární prevence
Termín	září – leden 2019
Zodpovědná osoba	Mgr. Petra Votočková

Název programu	Zásady bezpečného chování dětí v silničním provozu – dopravní výchova
Typ programu	Teoretická a praktická výuka na dopravním hřišti
Stručná charakteristika programu	Povinnosti chodce na chodníku a v silničním provozu (přecházení vozovky, chůze po silnici, přednost,...) Povinnosti cyklisty v silničním provozu (vybavení jízdního kola, dopravní značky)
Realizátor	Městská policie HMP
Cílová skupina	Žáci 1. – 5. ročníku
Počet žáků v programu	120
Časová dotace	5 vyučovacích hodin
Návaznost programu na cíle MPP	Přímá vazba na hlavní preventivní cíl školy, jehož součástí je bezpečné chování žáků.
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastnili výuky dopravní výchovy
Termín	březen – červen 2020
Zodpovědná osoba	Mgr. Petra Votočková

5 Evaluace MPP 2018/2019

5.1 Kvalitativní hodnocení

Cíle: Podpořit pozitivní vztahy mezi spolužáky, podpořit a dále rozvíjet pozitivní klima kolektivu třídy i školy. Zvýšit informovanost žáků v oblasti prevence rizikového chování a bezpečného chování.

Spolupráce rodičů se školou, seznámení s aktivitami školy, chováním žáků, potřebami dětí.

Na začátku školního roku 2018/2019 si žáci opět vypracovali stručná a jasná **třídní pravidla**, kterými se snažili řídit. Proběhla řada tradičních akcí a projektů stmelujících vzájemné vazby mezi žáky - Halloween, mikulášská nadílka, Škola sobě, velikonoční jarmark a škola v přírodě. I nadále fungoval patronát žáků páté třídy s žáky první třídy. Pátáci prvňáčky slavnostně přivedli v září do školy, prvňáčci je v červnu vyprovodili ze školy. Během školního roku se prohloubily vzájemné vazby a sounáležitost nejmladších s nejstaršími na naší škole. Probíhaly jejich společné projekty, zejména na podporu čtení.

Pokračovali jsme v cyklicky opakovaném preventivním programu, který je propojen se specificky zaměřenými tématy. Zpracovali jsme plán preventivní činnosti v rámci vyučování, tak aby nebyla žádná témata opomenuta a postupně se rozvíjela.

V rámci pravidelných čtvrtěčních setkání pedagogů bylo průběžně vyhodnocováno plnění preventivního programu. Stanovené cíle se nám podařilo naplnit, prevence byla dostatečná.

V souladu s preventivními tématy v rámci vyučování proběhly tyto preventivní bloky:

třída	blok	datum
1. – 3. třída	Osobní bezpečnost	ve výuce
	Mezilidské vztahy, komunikace	
4. – 5. třída	Osobní bezpečnost	
	Mezilidské vztahy, komunikace	
	Bezpečný internet, kyberšikana	

V rámci specifické primární prevence proběhly tyto besedy, interaktivní semináře či představení:

třída	časová dotace	téma besedy/interaktivního semináře	datum
Dětský úsměv - Český zelený kříž			
1. - 4. třída	každá třída 6 x 45 min.	Projekt preventivní péče o zuby	5. 11. 2018 6. 12. 2018 10. 1. 2019 4. 2. 2019 11. 3. 2019 31.5. 2019

Prohlídka hasičské stanice – Hasičský záchranný sbor ČR			
1. - 5. třída	každá třída 120 min.	Prohlídka centrály a vozového parku a hasičského vybavení. Žáci se dozvěděli, jak by se měl člověk chovat v mimořádných situacích.	1. třída – 22. 11. 2018 2. třída – 18. 10. 2018 3. třída – 8. 11. 2018 4. třída – 24. 10. 2018 5. třída – 25. 10. 2018

Dopravní hřiště - Policie ČR			
2., 4. a 5. třída	každá třída 45 min.	Povinnosti cyklisty a chodce, výbava cyklisty, dopravní značky; teoretická a praktická část	27. 9. 2018

Centrum primární prevence - Drop – in			
4. třída	90 min.	Tabák a alkohol I Tabák a alkohol II	4. 12. 2018 1. 2. 2019
5. třída	90 min.	Netolismus I Netolismus II	4. 12. 2018 1. 2. 2019

Vzhledem k nastavení cyklického opakování preventivních aktivit je žádoucí na preventivní program školního roku 2018/2019 navázat.

Cyklické opakování témat a propojení prevence ve výuce a mimo výuku zaručí, aby preventivními aktivitami prošli postupně všichni žáci a byla zaručena návaznost a spirálovité opakování a obohacování jednotlivých témat.

Preventivní činnost školy byla posílena těmito školními projekty:

celoškolní projekty	datum	počet zapojených žáků	počet hodin věnovaných práci třídního učitele se třídou
Škola sobě (prezentace dovedností)	19. 12. 2018	120	10
Žijeme sportem	19. 6. 2019	120	5

5.2 Kvantitativní hodnocení

5.2.1 Práce pedagogického sboru

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCH	
Počet vzdělávacích aktivit	0
Počet celkově proškolených pedagogů	0
Počet hodin	0

5.2.2 Spolupráce školy s rodiči

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCH	0	0	0

5.2.3 Preventivní aktivity pro žáky

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	0	0	0
Interaktivní seminář	0	0	0
Beseda	0	0	0
Komponovaný pořad	0	0	0
Pobytová akce	0	0	0
Situační intervence	0	0	0
Jiné	0	0	0
Volnočasové aktivity při škole		Počet aktivit	Počet žáků
Školní kluby		0	0
Školní kroužky		22	120
Víkendové akce školy		0	0
Prázdninové akce školy		0	0
Jiné		0	0

V Praze dne 2. 9. 2019

Mgr. Petra Votočková

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

RCh – Rizikové chování

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

RVP – Rámcový vzdělávací program

ŠVP – Školní vzdělávací program

6 Strategie prevence šikany na školní rok 2019/2020

6.1 Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků.

Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluy, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání.

Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. **kyberšikanu**. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, zpráv, SMS a vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.

Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

6.2 Postup při řešení šikanování

6.2.1 Postup pedagogického pracovníka

- **Informují-li rodiče** pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, **zahájí okamžitě vyšetřování šikany**, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem, informuje ředitele školy.
- **Má-li pedagogický pracovník podezření** na šikanování, **zahájí okamžitě vyšetřování šikany**, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem, informuje ředitele školy.
- V případě prokázaných projevů šikany neprodleně **informuje ředitele školy**, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitele školy.
- **Vždy informuje rodiče o výsledcích** vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.

6.2.2 Postup ředitele školy

- **Přijme informaci o šikanování** (pedagogický pracovník, rodič, žák.), informace vyhodnotí se školním psychologem a školským poradenským pracovištěm, rozhodne o postupu rozhovorů se žáky (dle metodického pokynu 21291/2010-28)

- požádá školního psychologa popř. odborné pracoviště (PPP, SVP,...) o posouzení situace, popř. krizovou intervenci, zprávu a doporučení
- o opatřeních informuje v závěru zúčastněné (třídu, jednotlivce a rodiče)
- monitoruje situaci prostřednictvím třídního učitele, školního psychologa a ŠMP
- v případě rezistence opatření svolává výchovnou komisi, domlouvá další společný postup
- **Rozhodne**, zda škola zvládne řešit šikanu vlastními silami (tj. ve spolupráci se školním metodikem prevence, školním psychologem, výchovným poradcem a ostatními pedagogickými pracovníky) nebo zda škola potřebuje pomoc z venku a je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a Policií ČR.
- V případě prokázaných projevů šikany **jmenuje pracovníky**, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů.
- **Zajistí informování dotčených rodičů** o vyšetřování šikany nebo sám informuje o výsledcích vyšetřování šikany, které řídí.
- V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné **zprostředkovat péči** pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.
- **V mimořádných případech** doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu.
- V mimořádných případech podá **návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte** k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu ve spolupráci s výchovným poradcem.
- Dojde-li k **závažnějšímu případu** šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění) **oznámí tuto skutečnost Policii ČR** ve spolupráci s metodikem prevence.
- Oznámí **orgánu sociálně právní ochrany dítěte** skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu /výchovný poradce/.
- Projedná v pedagogické radě **potrestání agresorů**.

6.3 Výchovná opatření

6.3.1 Potrestání agresorů dle závažnosti případu

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele.
- Zavedení zvláštního režimu v případě přestávek a výuky
- Snížení známky z chování
- Přestup do jiné třídy, školy

6.3.2 Další práce s agresory

V případě další potřeby je vhodné zprostředkovat dítěti ve spolupráci s rodiči péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

V mimořádných případech doporučí ředitel školy rodičům **dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP**, případně doporučí realizovat **dobrovolný diagnostický pobyt žáka** v místně příslušném diagnostickém ústavu.

Ředitel školy má také možnost **podat návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte** k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

6.4 Možné příznaky šikany – informace pro rodiče

- Nechut' jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach, ztráta chuti k jídlu.
- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by se telefonovalo apod.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresori mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

6.5 Doporučená literatura z oblasti školního šikanování

Kolář, M. (2001, 2005). *Bolest šikanování*. Praha: Portál.

Kolář, M. (1997, 2000). *Skrytý svět šikanování ve školách*. Praha: Portál.

Kolář, M. (2005). *Školní násilí a šikanování*. Ostrava: CIT, Ostravská univerzita.

Kolář, M. (Ed.) (2004). *Školní šikanování*. Sborník z první celostátní konference konané v Olomouci na PF UP 30.3.

Kolář, M. (2003). *Specifický program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních*. Praha: MŠMT ČR.

Rogers, V. (2011). *Kyberšikana – pracovní materiály pro učitele*

Parry, J., Carrington, G. (1997). *Čelíme šikanování: sborník metod*. Praha, IPPP.

Říčan, P. (1995). *Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí*. Praha:Portál.

Vágnerová, K. a kol. *Minimalizace šikany, Praktické rady pro rodiče* (1. vydání) Praha: portál, 2009. 147 s. (ISBN 80-7367-611-7)

Čapek, R. *Třídní klima a školní klima* (1. vydání) Praha: Grada, 2010. 325 s. (ISBN 80-247-2742-4)

Příručka: Homofonie v žákovských kolektivech

<http://www.msmt.cz/file/10761>

7 Přílohy

7.1 Vnější informační zdroje

7.1.1 Odkazy, dokumenty související s prevencí rizikového chování

Prevence rizikového chování - web	http://www.primarniprevence.cz/ http://www.prevence-info.cz/
Vyhláška č. 116/2011 Sb. kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních	http://www.msmt.cz/dokumenty/vvyhlaska-c-116-2011-sb-kterou-se-meni-vyhlaska-c-72-2005-sb
Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 - 2018	http://www.msmt.cz/file/28077
Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)	http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny
Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument Č.j. MSMT-22294/2013-1)	http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny
Úmluva o právech dítěte	http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-o-pravech-ditete.pdf
Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018	http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/strategie-a-plany/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi-2010-az-2018-99404/
Životní styl a zdraví českých školáků	http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/publikace
Zásady efektivní primární prevence	http://www.msmt.cz/file/11883
Doporučení MŠMT k realizaci sexuální výchovy v základních školách	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/doporuceni-msmt-k-realizaci-sexualni-vychovy-v-zakladnich

7.2 Důležité kontakty

Zřizovatel: ÚMČ Praha - Šeberov	ÚMČ Praha - Šeberov K Hrnčírům 160 149 00 Praha 4 - Šeberov tel., fax: 244 911 713, 244 912 801 e-mail: info@seberov.cz a seberov@zris.mepnet.cz	
Policie ČR www.policie.cz	Oddělení tisku a prevence Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy Police České republiky tel.: 974 821 207 e-mail: krpa.tisk@pcr.cz <hr/> Preventisté Praha 4 – kontaktní osoba nrap. Jaroslav Bican tel.: 974 825 279, e-mail: krpa.prevence@pcr.cz	
Městská policie HMP www.mppraha.cz	Obvodní ředitelství MP Praha 11 Markušova 1555 149 00 Praha 4 tel: 222 025 674 e-mail: operacni.p11@mppraha.cz	Bc. Petr Schejbal, DiS. – ředitel tel.: 222 025 680 e-mail: reditel.p11@mppraha.cz
	Městská policie ČR – preventivní programy	Dolnoměcholupská 58 109 00 Praha 10 e-mail: prevence@mppraha.cz
	Vedoucí Oddělení prevence Městské policie hl. m. Prahy	Mgr. Radka Vetešníková tel.: 222 025 317 e-mail: vetesnikova@mppraha.cz
	Zástupce vedoucí oddělení prevence	Mgr. Tomáš Řezník tel.: 222 025 879 e-mail: reznik.prev@mppraha.cz

		Mgr. Kateřina Chalupová tel.: 222 025 859 e-mail: chalupova.prev@mppraha.cz
	Dopravní výchova – metodické programy	Mgr. Petr Černohous tel.: 272 072 555 e-mail: cernohous.prev@mppraha.cz
	Bezpečné chování – metodické programy	Ing. Zdeněk Bartoš tel.: 222 025 887 e-mail: bartos.prev@mppraha.cz
	Ochrana osob a majetku – metodické programy	Lenka Hofmanová, DiS. tel.: 222 025 873 e-mail: hofmanova.prev@mppraha.cz
	Sociálně patologické jevy – metodické programy	Bc. Michal Petr tel.: 272 072 521 e-mail: petr.prev@mppraha.cz
	První pomoc a požární prevence – metodické programy	Mgr. Josef Zběhlík, DiS. tel.: 222 025 867 e-mail: zbehlik.prev@mppraha.cz
Protidrogový koordinátor	Adresa: ÚMČ Praha 11 – Jižní Město Nad Opatovem 2140 149 00 Praha 11 Mgr. Barbora Vaničová tel.: 267 902 137 e-mail: vanisovab@praha11.cz	

Organizace	Kontakt	Charakteristika
<p>Nadace Naše dítě www.nasedite.cz</p>	<p>adresa: Ústavní 95 181 02 Praha 8 e-mail: nadace@nasedite.cz tel.: 777 800 002 e-mail: lpp@nasedite.cz</p>	<p>Nadace Naše dítě poskytuje pomoc dětem týraným, zneužívaným, mentálně i fyzicky handicapovaným, opuštěným a dětem, které se ocitnou v obtížné životní situaci.</p>
<p>Linka bezpečí www.linkabezpeci.cz</p>	<p>adresa: Ústavní 95 181 02 Praha 8 tel: 266 727 979 fax: 266 727 976 e-mail: info@linkabezpeci.cz NON-STOP Linka bezpečí: 116 111 e-mailová poradna: pomoc@linkabezpeci.cz Chat: http://elinka.iporadna.cz/linka-duvery</p>	<p>Posláním Linky bezpečí je poskytovat kvalitní a snadno dostupnou pomoc dětem, studentům a všem, kteří jednají v jejich zájmu. Linka bezpečí pomáhá s řešením náročných životních situací i každodenních starostí a problémů. Poskytuje krizovou intervenci a poradenství pro klienty z celé České republiky prostřednictvím telefonu, chatu a emailu.</p>

<p>Fond ohrožených dětí www.fod.cz</p>	<p>Na Poříčí 1038/6 110 00 Praha 1 tel./fax: 224 236 655 e-mail: fod@fod.cz</p>	<p>Hlavní činností Fondu ohrožených dětí je vyhledávání a pomoc dětem týraným i jinak sociálně ohroženým. Fond provozuje azylové domy, poskytuje poradenskou a hmotnou pomoc náhradním i potřebným vlastním rodinám s dětmi. Zvláštním projektem je Klokánek - rodinná péče jako alternativa ústavní výchovy.</p>
<p>Růžová linka</p>	<p>Česká společnost na ochranu dětí Ruská 87 100 00 Praha 10 tel.: 272 736 263 e-mail: mail@ruzovalinka-praha.cz</p>	<p>Pomáhá řešit jakýkoliv problém dítěte, nabízí tým odborníků profesně připravených v oblasti dětského zdraví, dětské patologie, sociální práce a řešení zátěžových a stresových situací dětí a mladých lidí v rodině, škole a dalších sociálních komunitách a společenstvích.</p>
<p>Dětské krizové centrum www.ditekrize.cz</p>	<p>V Zápolí 1250/21 141 00 Praha 4 – Michle tel./fax: 241 480 511 e-mail: dkc@ditekrize.cz DKC – linka důvěry: tel.: 241 484 149, 777 715 215 (nonstop) e-mail: problem@ditekrize.cz</p>	<p>Zařízení specializované na syndrom zneužívaných, týraných a zanedbávaných dětí (syndrom CAN) Aktivita DKC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání dětí, na které se zaměřuje sociálně-právní ochrana • pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě • poskytování nebo zprostředkovávání poradenství rodičům při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené • pořádání přednášek a kurzů zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s

		<p>péči o dítě a jeho výchovu</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnost zaměřenou na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku • zřizování a provoz zařízení odborného poradenství pro péči o děti • zřizování a provoz zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
<p>Oddělení dětské psychiatrie FN Krč www.ftn.cz</p>	<p>Videňská 800 140 59 Praha 4 – Krč tel.: 261 081 111 fax: 241 721 260 e-mail: info@ftn.cz MUDr. Jana Šplíchalová, primářka tel.: 261 083 441 e-mail: jana.splichalova@ftn.cz</p>	<p>Dětská psychiatrie má lůžkovou část, kde je prováděna léčebná a diagnostická péče pro děti od 2 do 12ti let, ojediněle i pro starší děti. Na oddělení pracují 4 psychiatři, 2 psychologové, logoped, speciální pedagogové, vychovatelka, sociální pracovníce a 13 dětských sester. Co se diagnostikuje a léčí: neurotické projevy, hyperkinetické poruchy, emoční poruchy, poruchy chování, tikové poruchy, deprese, mentální retardace, specifické vývojové poruchy řeči, děti týrané, sexuálně zneužívané a zanedbávané.</p>
<p>Dětská psychiatrická klinika 2.LF UK a FN Motol www.fnmotol.cz</p>	<p>V Úvalu 84 150 06 Praha 5 tel.: 224 433 400 e-mail: psychiatrie@fnmotol.cz MUDr. Jiří Koutek, Ph.D, primář</p>	<p>Psychiatrická ambulance je určena pro diagnostiku a léčbu poruch aktivity a pozornosti, poruch autistického spektra, emočních poruch, adaptačních poruch, poruch příjmu potravy, psychosomatických poruch, psychotických onemocnění a dalších psychických poruch u dětí a dospívajících do 18 let věku. Je zde také Rodinné centrum, které je zaměřeno na rodinnou terapii</p>

<p>Národní centrum bezpečnějšího internetu www.ncbi.cz/cs</p>	<p>další domény NCBI: http://www.saferinternet.cz/ http://www.bezpecne-online.cz/ http://onlinehelpline.cz/</p>	<p>Neziskové nevládní sdružení, jehož posláním je přispívat ke zvýšení bezpečnosti užívání internetu, moderních informačních a komunikačních technologií, zvyšovat povědomí uživatelů o jejich kladech a možných nebezpečích, přispívat k osvojování etických norem v online prostředí, napomáhat předcházení a snižování možných sociálních rizik spojených s jejich užíváním.</p> <p>Bezpečně online.cz je vzdělávací server především pro děti a dospívající, ale i pro rodiče a učitele – cílem je podporovat sebejisté používání internetu i nových komunikačních technologií. Tématickým těžištěm je hlavně ochrana uživatelů sociálních sítí a chatů, aktivní ochrana soukromých informací před zneužitím a efektivní využívání možností informačních technologií a internetu.</p> <p>Online helpline.cz je poradenské centrum specializující se na problematiku zneužívání informačních technologií jako jsou internet, mobilní telefony, chytré mobilní telefony. Poskytuje mimo jiné pomoc dětem a mladistvým, kteří jsou ohroženi jevy jako je kyberšikana, grooming, stalking a jinými negativními jevy na internetu a v kyberprostoru, které mohou negativně ovlivnit jejich vývoj a zanechat trvalé následky.</p>
---	--	---

<p>Záchranný kruh www.zachranny-kruh.cz</p>	<p>5. května 155/8 360 01 Karlovy Vary Ing. Veronika Krajsová, prezidentka asociace tel.: 777 572 576 e-mail: veronika@zachranny-kruh.cz</p>	<p>Nezisková organizace sdružující záchranářské subjekty a další instituce. Vyvíjí a realizuje systém informování, vzdělávání a prevence v oblastech běžných rizik a mimořádných událostí.</p>
<p>Život bez závislostí, o.s. www.zivot-bez-zavislosti.cz</p>	<p>K Výtopně 1224 156 00 Praha 5 tel.: 602 255 508 e-mail: info@zivot-bez-zavislosti.cz</p>	<p>Nestátní, nezisková organizace pracuje v oblasti primární prevence a pomáhá řešit situace v problematických třídách. Vzdělává pedagogy, ostatní kolegy a pedagogické kolektivy v dovednostech pracovat se třídami a řešit situace, které souvisí s rizikovým chováním jednotlivců i tříd. Vydává časopis Prevence.</p>
<p>Drop In www.dropin.cz</p>	<p>Centrum primární prevence Těšíkova 986/4 Praha 12 – Kamýk tel: 734 158 220 cppdropin@gmail.com Vedoucí centra: Tereza Braunová, DiS.,</p>	<p>Centrum primární prevence Drop In rozšiřuje povědomí o vzniku závislostí. Cílem je poskytování primární prevence v oblasti rizikového chování již před samotnou vlastní zkušeností a experimentováním s drogami. Z tohoto důvodu se zaměřují na populaci dětí a mládeže již od 1. stupně základních škol.</p>

<p>Společenství proti šikaně www.sikana.org</p>	<p>PhDr. Michal Kolář – předseda výboru tel.: 737 436 120 e-mail: michalkolar@volny.cz</p>	<p>Společenství proti šikaně je dobrovolným humanitárním sdružením. Pracují v něm odborníci se zaměřením na problematiku šikanování, dále rodiče, kteří mají prožitou a zvládnutou osobní zkušenost s takto postiženým dítětem.</p> <p>Sdružení se zaměřuje na pomoc obětem šikanování a na prevenci tohoto závažného celospolečenského problému.</p> <p>Pozornost je věnována celému spektru šikanování, zejména však šikanování ve školách a šikanování dětí a mládeže.</p>
---	---	---

7.2.1 Kontaktní údaje orgánů sociálně-právní ochrany dětí

Městská část	Vedoucí odboru, do jehož působnosti náleží agenda sociálně-právní ochrany dětí	e-mail	telefon	webová adresa
Praha 4	Petra Opočenská, DiS. - vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí	petra.opocenska@praha4.cz	261 192 336	www.praha4.cz/appo/card/85/Opocenska-Petra.html
Praha 11	Mgr. Gabriela Hostomská – vedoucí odboru soc. věcí a zdravotnictví Mgr. Milena Jindřichová - vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany	hostomskag@praha11.cz jindrichovam@praha11.cz	267 902 110 267 902 117	https://www.praha11.cz/cs/urad/odbory/odbor-socialnich-veci-a-zdravotnictvi.html

7.2.2 Pedagogicko-psychologické poradny spolupracující se školou

Adresa	telefon, fax	e-mail	metodik prevence
PPP pro Prahu 1, 2, 4 Francouzská 56/260 101 00 Praha 10	267 997 015 267 997 021 267 997 018	lmaruskova@ppppraha.cz amasova@ppppraha.cz	PaedDr. Lenka Marušková Mgr. Alena Mášová
PPP pro Prahu 11 a 12 JIŽNÍ MĚSTO Kupeckého 576/17 149 00 Praha 4 MODŘANY Barunčina 11 143 00 Praha 4	272 918 682 272 942 004 241 772 412 241 774 672	hhellena@volny.cz	Helena Holečková

7.2.3 Seznam pražských Středisek výchovné péče

SVP	adresa	kontakty
SVP Praha 12	Rakovského 3138 143 00 Praha 12	tel.: 244 041 461 e-mail: spdm.modrany@seznam.cz web: www.dum-praha.cz
SVP Praha 5	Radlická 5 150 00 Praha 5	tel.: 251 560 516, 602 744 352 web: www.ddc.cz
Výchovný ústav a SVP Klíčov	Čakovická 51 190 00 Praha 9	tel.: 283 883 470, 777 212 810 e-mail: matousu@klicov.cz web: www.klicov.cz
	Weberova 1 150 00 Praha 5	
	Ostružinová 7 106 00 Praha 10	
	Fara Křešín č.p. 43 394 24 Křešín u Pacova	

7.3 Minitest pro rodiče – Agresor či oběť? (Asociace Záchranný kruh)

Tyto dva póly jednoho problému se výrazně liší. Zkuste si udělat minitest. Nevyhýbejte se žádné odpovědi a buďte k sobě i ke svému dítěti spravedliví. Neplatí, že obětí se stávají jen některé děti. Naopak, obětí se může stát každé dítě, normálně vyvinuté, klidné, přemýšlivé, snaživé, fyzicky přiměřeně vyspělé. Stejně tak neomlouvajte a nepřehlížejte projevy, které mohou vést k tomu, že se z vašeho dítěte stane agresor.

Uvedené znaky nechápejte tak, že se jejich nositel automaticky stane agresorem nebo obětí. Jsou však významným signálem, který při vhodných podmínkách a odpovídající situaci, může dostat vaše dítě do role agresora nebo oběti.

Agresor		
Dítě...		
je zlomyslné	Ano	Ne
je impulsivní, nepřiměřeně podrážděné	Ano	Ne
rád zdůrazňuje své přednosti	Ano	Ne
bývá nevraživé, sprosté	Ano	Ne
často je náladové	Ano	Ne
časté jsou u něho projevy zuřivosti, vzteku	Ano	Ne
vyžaduje obdiv, chce být středem pozornosti	Ano	Ne
má velikášské tendence	Ano	Ne
doma i ve škole má časté kázeňské problémy	Ano	Ne
je závistivé	Ano	Ne
těžko se přizpůsobuje	Ano	Ne
nerado přijímá společenské normy	Ano	Ne
je hrubé, surové	Ano	Ne
má sklony bezdůvodně ničit věci	Ano	Ne
je u něj narušen vztah k autoritě	Ano	Ne
dává často najevo svou sílu, fyzickou i psychickou převahu	Ano	Ne
mezi dětmi se bezohledně prosazuje	Ano	Ne
touží být mocné	Ano	Ne
rádo ovládá druhé, často poroučí	Ano	Ne
rádo veřejně ponižuje druhé	Ano	Ne
je kruté ke zvířatům	Ano	Ne
je kruté k jiným dětem	Ano	Ne
často vyvolává rvačky	Ano	Ne
má sklony okrádat mladší a slabší	Ano	Ne

vyhledává činnosti spojené s rizikem	Ano	Ne
zapojuje se do skupin, kde vládne násilí, a jsou častější sklony k trestné činnosti	Ano	Ne
dělá rádo věci, které druhým vadí	Ano	Ne
rádo vyhledává v televizi a filmu násilí	Ano	Ne
toto násilí prožívá se zaujetím	Ano	Ne
má pocit uspokojení v situaci, kdy vidí utrpení druhého	Ano	Ne
těžko vyjadřuje své city	Ano	Ne
těžko se vžívá do pocitů druhých	Ano	Ne
na kritiku reaguje nepřiměřeně	Ano	Ne
má sklony násilně řešit konflikty	Ano	Ne
fyzicky napadá druhé, i když nejde o sebeobranu	Ano	Ne
omezuje druhé v jejich projevech a jednání	Ano	Ne
využívá druhých pro své cíle	Ano	Ne
Rodina...		
projevuje se ve vaší rodině agresivita, brutalita	Ano	Ne
je vůči dítěti uplatňován náročný přístup (vojenský dril, bez potřebné míry lásky)	Ano	Ne
prosazují dospělí členové rodiny svoji moc autoritativně	Ano	Ne
projevují se v rodině sadistické tendence	Ano	Ne
je dítě v rodině často fyzicky napadáno některým členem rodiny (otcem, matkou, sourozenci, nevlastním otcem apod.)	Ano	Ne
dochází ve vaší rodině k fyzickému násilí (např. mezi rodiči)	Ano	Ne
dítě je v rodině ponižováno	Ano	Ne
je některým členem rodiny nenáviděno pro jeho zdravotní postižení, tělesný handicap apod.	Ano	Ne
používáte často tělesné tresty	Ano	Ne
používáte často nadávky	Ano	Ne
ponižujete a zesměšňujete dítě	Ano	Ne
zacházíte krutě s dítětem	Ano	Ne
dochází často ke konfliktům mezi otcem a dítětem, které končí fyzickým potrestáním	Ano	Ne
otec omezuje autonomii dítěte	Ano	Ne
otec je k dítěti odměřený, bez potřebné dávky citu a lásky	Ano	Ne
matka často používá fyzické tresty	Ano	Ne
dává v rodině někdo najevo zklamání z narození dítěte.	Ano	Ne

Pokud jste byli k sobě, k dítěti i situaci v rodině spravedliví, pak jste si vytvořili určitý obrázek toho, zda se vaše dítě může či nemůže stát agresorem.

Pokud v odpovědích převažuje ANO, pak byste neměli otálet a pokusit se změnit vše, co se změnit dá. Jistě vám i v tomto případě mohou pomoci odborníci ve Středisku výchovné péče či v Pedagogicko-psychologické poradně.

Na závěr této části jedna rada. Dokážete-li zastavit agresi v dětském věku, máte naději, že snížíte nebo zastavíte riziko kriminalizace v dospělosti. Bude-li tomu naopak, dítě zjistí, že krutost se vyplácí, a je-li nepotrestána, brutalita a agresivita dítěte poroste.

Oběť		
dítě dává najevo své přednosti výrazně, často i nevhodně	Ano	Ne
odlišuje se výrazně od třídy svou inteligencí (kladně i záporně)	Ano	Ne
snaží se vetřít do přízně silnějších	Ano	Ne
výrazně se odlišuje svými projevy	Ano	Ne
viditelně zvýrazňuje svůj vřelý vztah k některému učiteli	Ano	Ne
obléká se jinak než ostatní	Ano	Ne
je výrazně obézní	Ano	Ne
je tělesně slabé, má malou fyzickou sílu	Ano	Ne
je tělesně neobratné	Ano	Ne
má tělesný handicap nebo vzhledovou vadu	Ano	Ne
má nízké sebevědomí	Ano	Ne
není schopno se ubránit před případným napadením	Ano	Ne
má obavy z měření sil	Ano	Ne
vyhýbá se tvrdším sportům (hokej, kopaná apod.)	Ano	Ne
podceňuje své schopnosti, výkony	Ano	Ne
je nešikovné	Ano	Ne
nedokáže se vzepřít ústrkům	Ano	Ne
nedokáže přijmout běžné škádlení či postrkování	Ano	Ne
je viditelně bojácné	Ano	Ne
je plaché	Ano	Ne
je výrazně citlivé	Ano	Ne
mezi vrstevníky se projevuje nevýrazně	Ano	Ne
těžko se prosazuje	Ano	Ne
těžko navazuje kontakt s vrstevníky	Ano	Ne
nemá kamarády, je osamělé	Ano	Ne
nesnáší posměch	Ano	Ne

často pociťuje zahanbení	Ano	Ne
není schopné vzbudit sympatie dětí i dospělých	Ano	Ne
nedokáže poskytnout citovou odezvu	Ano	Ne
je příliš sebekritické	Ano	Ne
snadno propadne panice a malomyslnosti	Ano	Ne
se svými pocity se těžko svěřuje i svým rodičům	Ano	Ne

V případě, že převažuje ANO, je nutné vyhledat pomoc, protože sami situaci asi těžko zvládnete. Nečekejte a začněte, dokud je čas. Šikana se v prvních stádiích většinou těžko pozná, ale stopy, které zanechá na dítěti, bývají hluboké a často i trvalé.

Změnit zjištěný stav v případě převažujících ANO je nutné v zájmu vašeho dítěte. Obráťte se proto na Pedagogicko-psychologickou poradnu, pomohou vám i pracovníci Střediska výchovné péče.

7.4 Krizový plán

Školní krizový plán se uplatňuje při řešení krizových situací ve škole. Krizovou situací rozumíme situaci, která vyžaduje přerušování vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy.

S krizovým plánem jsou obeznámeni všichni pracovníci školy a je k dispozici u ředitele školy, v kanceláři školy a v obou sborovnách. Povinností ředitele školy je určit mluvčího, který v případě krizové situace tlumočí oficiální stanovisko školy.

7.4.1 Krizové situace

- Afektivní záchvat
- Dítě pod vlivem návykových látek
- Epileptický záchvat
- Úraz
- Náhlé onemocnění
- Svévolné opuštění třídy (školy)
- Zjištění příznaků šikany
- Další situace vyžadující uplatnění školního krizového plánu

7.4.2 Postup v krizové situaci

Primární intervence

- Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí. Uvědomit co nejdříve osobu, která může vzniklou situaci řešit (školního psychologa, spec. pedagoga, zdravotníka, ředitele školy atp.)
- Pokud není možné opustit třídu (je třeba řešit vzniklou situaci s ostatními dětmi, či zajistit jejich bezpečnost) je vhodné vyslat „spojku“ (spolehlivé dítě), které situaci oznámí školnímu psychologovi, školnímu zdravotníkovi nebo v kanceláři školy (dle situace).
- Zajistit bezpečnost ostatních dětí.

Pokud dítě ihned přebírá do péče školní psycholog či zdravotník, pedagog se vrací do třídy.

Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog, který právě neučí, případně jakákoli jiná osoba starší 18-ti let. Přivolání náhradního pedagoga či jiné osoby do dané třídy zajistí kancelář školy.

7.4.3 Následná intervence

Další práci s dítětem či se třídou dle druhu krizové situace zajišťují:

Interní pracovníci

- Školní metodik primární prevence
- Výchovný poradce

Externí pracovníci

- Pedagogicko-psychologická poradna
- Speciálně-pedagogické centrum (které má dítě v péči)
- Středisko výchovné péče (které má dítě v péči)
- Preventivní skupina Policie ČR
- OSPOD (dle místa bydliště dítěte)
- Vhodná nezisková organizace

7.5 DESATERO vzájemného vztahu mezi dětmi a dospělými

S úsměvem vstupujeme, s radostí odcházíme.

Zdravíme se navzájem, žák zdraví jako první.

Vzájemně si nasloucháme, neskáčeme si do řeči a mluvíme slušně.

Mluvíme tak hlasitě, aby nás slyšel ten, kdo nás slyšet má.

Udržujeme vzájemnou úctu, respektujeme soukromí.

Radujeme se z úspěchů, učíme se prohrávat, jsme trpěliví.

Nabízíme si vzájemně pomoc.

Umíme se omluvit a odpouštíme si.

Před nikým se neponižujeme a nad nikoho se nepovyšujeme.

Uvědomujeme si, že jsme pro sebe navzájem důležití.